

INFOMEISEN PEPA 3

TRBR i stap blong helpem yu

Kam wan smat telekomunikesen / ICT konsiuma

Plante infomesen mo Komunikesen Teknoloji (ICT) produkt we i inkludim ol telefon, ol mobael fon, ol kompiuta, ol i-fon, ol i-pad mo ol kaen sevis mo produkt olsem i entarem i no longtaem Vanuatu telekomunikesen maket hariap nomo. Plante efekt mo impakt blong ol ICT ia, long plante eria i inkludim sosol, kaljurol mo ekonomik aspekt blong laef we oli notisim.

Long global level, plante oganaesesen, intres grup, gavman mo ol praevet ejensi oli adresem o bambaе oli adresem ol efekt mo impakt ia folem ol objektiv mo gol blong olgeta.

Telekomunikesen Radiokomunikesen mo Brodkasting Reguleta (TRBR), tu i komitim hem blong eduketem ol konsiuma blong mekem se oli infom mo save patisipet gud long developmen blong kaontri tru long telekomunikesen sekta mo oli yusum ol ICT long wan mo stret wei.

Inkris long namba blong ol sevis provaeda mo i no longtaem araevol blong submarine kebol i promotem moa kompetisen mo afodabiliti blong ol telekomunikesen sevis mo produkt; i mekem se naoia plante long ol Ni-Vanuatu i kasem ol ICT mo mekem se moa sitisen i stap enjoem naoia akses long telekomunikesen sevis mo ol ICT.

Be seleksen blong ICT, sevis o produkt blong pem samtaem i had lelbet. TRBR wetem ol efot blong hem blong mekem se ol sitisen blong Vanuatu i kam smat, waes mo moa selektiv long ol joes blong olgeta, i enkarenjem ol konsiuma blong tekem note long ol poen ia, putum long maen, nid blong mekem sua se oli protektem olgeta long ol marketing praktis we i no fea mo l no sef.

INFOMEISEN PEPA 3

TRBR i stap blong helpem yu

- 1.** Hemi impoten se yu olsem wan konsuma o wan kastoma, evritaem yu mas infom mo awea long ol sevis we oli ofarem, blong yu stap long wan posisen blong mekem joes we yu wandem mo i stret.
- 2.** Blong mekem sua se yu no stap long wan trap, "lokem yu insaed", be gat moa infomesen konsenem sevis o produkt fastaem blong tekem eni desisen o saenem wan kontrakt mo blong save ol eksperiens blong ol nara konsuma wetem ol sem sevis ia.
- 3.** Yu mas tekem ol waes desisen mo konsiderem ol nogud efekt we i save hapan taem yu tekem ol kwik/nogud desisen long wan patikula sevis we yu wandem pem.
- 4.** I gat nid blong komperem ol praes mo ol taep blong produkt mo sevis we ol sevis provaeda i ofarem bifo yu disaed blong pem.
- 5.** No traem blong pat long eni skim we i promotem ol fensi tem mo olgeta we yu no andastanem sapos yu no traem blong faenemaot ol ditel blong ofa ia.
- 6.** AnalAESEM gud toktok ia "FRI" long ol advataesmen bifo yu tekem eni desisen. Long jenerol "fri" i gat ol kondisen we i ataj long hem.
- 7.** Olsem wan kastoma blong eni sevis provaeda, yu mas awea long ol tarif we oli yusum blong eni Valiu Aded Sevis we i go wetem mein akaon blong yu bifo yu yusum ol valiu aded sevis olsem eksampol ol Ring Ton, (saon, o music taem man l ringim namba blong yu).
- 8.** Save mo andastanem gud faenansol kapasiti blong yu bifo yu mekem eni kontrakt.
- 9.** Tekem mo spendem taem blong rid mo andastanem evri pepa wok, inkludim ol tem mo kondisen blong kontrakt blong yu, (traem blong andastanem gud ol seksen blong ij individuol) bifo yu disaed blong mekem eni kontrakt wetem wan telekomunikesen/ICT sevis provaeda.

INFOMEISEN PEPA 3

TRBR i stap blong helpem yu

Sam kontrakt i longwan tumas mo i kompliket. Be yu gat raet blong askem help blong mekem sua se yu andastanem gud evri tem mo kondisen we oli ekspekteblong mo askem long yu.

10. Sapos i gat eni jenis we oli mekem long kontrakt blong yu, yu mas awea long olgeta mo agri long olgeta mo tu yu mas gat ol kopi blong kontrakt blong mekem se yu avoidem eni potensol konfusen.

11. Sapos yu wan post-peid kastoma, yu mas mekem sua se ol risit blong ol invoes blong yu, blong ol akaon blong yu, yu putum long taem mo ol transaksen i mas stret.

12. Sapos yu wan pripeid kastoma, yu mas mekem sua tu se yu save balens blong yu bifo yu mekem eni kol, SMS o yusum data sevis (we i save sas).

13. Blong ol postpeid kastoma, mekem sua se yu pem ol bil blong yu long stret taem mo bifo diu deit blong mekem se oli no diskonektem sevis blong yu o yu pem wan ekstra fi.

14. Mas save se oli no mas pusum yu o fosem yu blong sabskraeb long eni sevis. Yu gat raet blong talem NO semak olsem we yu save talem YES.

15. Taem we Sim Kad i lus o oli stilim, infomem sevis provaeda blong yu.

16. Sapos yu wandem mekem eni jenis long ol kontakt ditel blong yu, yu mas infomem sevis provaeda blong yu long eni jenis we i save afektem kontrakt blong yu.

17. Oli save advaesem yu se yu mas mekem sua blong no mas yusum ol telekomunikesen sevis, ol ICT o ol produkt we oli save putum long denja envaraemen o ol nara yusa.

18. Traem mekem se hemi wan habit (jekem evritaem) blong askem kwesten blong oli klarifaem ol isu we yu no andastanem gud.